

Zápis ze zasedání Rady Justiční akademie ze dne 22. 5. 2015

- Účast: podle prezenční listiny
- Hosté: Mgr. Filip Glotzmann
- Program:
- I. Určení pracovních skupin pro přípravu vzdělávacího plánu Justiční akademie na rok 2016
 - II. Návrh nových lektorů dosud neprojednaných Radou
 - III. Informace o nových vzdělávacích akcích dosud neprojednaných Radou
 - IV. Testování znalostí účastníků vzdělávání Justiční akademie – návrhy na realizaci
 - V. Spolupráce Justiční akademie s jinými profesními sdruženími – partnerské smlouvy
 - VI. Různé

V úvodním slovu prof. JUDr. Jiří Švestka, DrSc. uvítal všechny členy Rady Justiční akademie, jakož i ředitele Justiční akademie Mgr. Filipa Glotzmana jako hosta.

Konstatoval, že Rada je v souladu s platným Statutem Justiční akademie a podle listiny přítomných způsobilá jednat a usnášet se (přijímat rozhodnutí).

I. Určení pracovních skupin pro přípravu vzdělávacího plánu Justiční akademie na rok 2016

Předseda Rady Justiční akademie prof. JUDr. J. Švestka, DrSc. seznámil členy Rady s návrhem ředitele Justiční akademie na obsazení pracovních skupin podle specializace a členění na jednotlivé tematické oblasti. Pracovní skupiny jsou sestaveny s přihlédnutím ke změnám v personálním složení Rady; budou pracovat ve stejném režimu jako v minulém období.

Složení pracovních komisí na rok 2016

Civilní soudnictví a insolvence:

JUDr. Roman Fiala - vedoucí
prof. JUDr. Jiří Švestka, DrSc.

JUDr. Robert Pelikán, Ph.D.

JUDr. Martina Kasíková

JUDr. František Ištváněk

JUDr. Jaroslav Bureš

doc. JUDr. Alena Macková, Ph.D.

za JA:

Mgr. Ing. Kateřina Daňková
Mgr. Matěj Pilát

Trestní soudnictví:

JUDr. Stanislav Řizman - vedoucí
doc. JUDr. Bc. Tomáš Gřivna, Ph.D.

Mgr. Pavel Pukovec

JUDr. Jan Brož

JUDr. Anna Maříková

za JA:

Mgr. Vít Peštuka

V diskusi bylo Radou pozitivně hodnoceno rozšíření lektorského týmu o JUDr. Ing. Veroniku Ryšávkovou.

Usneseno:

Rada schvaluje návrh nových lektorů jako doplněk ke stávajícímu platnému seznamu lektorů.

III. Informace o nových vzdělávacích akcích dosud neprojednaných Radou

V přehledu vzdělávacích akcí je několik neschválených seminářů nad rámec schváleného plánu vzdělávacích akcí pro rok 2015. Vzhledem k tomu, že každý měsíc probíhá schvalování vzdělávacích akcí „ad hoc“ seminářů formou „per rollam“, (usneseno na jednom z předchozích zasedání Rady), není vzdělávacích akcí navíc ke schválení mnoho. Jde především o vzdělávací akce z oblasti „Ostatního vzdělávání – počítačové dovednosti“, které byly do plánu vzdělávání zařazeny na žádost z regionů. Tyto kurzy se uskuteční na jejich pracovištích či v regionálních učebnách.

Usneseno:

Rada projednala a schválila navrhované vzdělávací akce navíc jako doplněk ke stávajícímu plánu vzdělávání na rok 2015.

IV. Testování znalostí účastníků vzdělávání Justiční akademie – návrhy na realizaci

Na základě návrhu ministra spravedlnosti JUDr. R. Pelikána a závěrů z minulého zasedání Rady, ředitel Justiční akademie předložil Radě vyhodnocení stávajícího stavu testování znalostí účastníků vzdělávání v Justiční akademii. V meziobdobí se na ředitele obraceli představitelé soudů a vedoucí státní zástupci s dotazy, co je záměrem hodnocení a jaké stanovisko k tomuto návrhu Justiční akademie zaujímá.

Ředitelem Justiční akademie byl vypracován materiál, který popisuje nejen stávající stav hodnocení, včetně variant, zda a jak provádět testování u jednotlivých cílových skupin. Testování neprobíhá klasickým způsobem, ale například formou případové studie u středního personálu, prací ve workshopech, závěrečnými soustředěními před závěrečnými zkouškami u justičních a právních čekatelů. Semináře pro ekonomickou správu soudů jsou již na testování zaměřené. Účastníci vzdělávání musí nejprve použít nově nabyté znalosti v praxi a výsledky se projeví až po určité době.

Ředitel Justiční akademie referoval o tom, že se zúčastnil i zahraničního semináře, za přítomnosti představitelů justičních akademií v rámci Evropské unie, jehož obsahem bylo hodnocení kvality vzdělávacích akcí. Podle něho jsou pro hodnocení kvality seminářů používány v zahraničí obdobné metody zpětné vazby jako u nás.

V poměrně velmi rozsáhlé diskusi JUDr. J. Bureš uvedl, že systémově nelze nic lepšího a efektivnějšího než dosud vymyslet. Asistenti a justiční čekatelé jsou ke vzdělávání motivováni tím, aby byli dobře připraveni na profesní zkoušky. U soudců a státních zástupců lze předpokládat, že sami vyvíjejí úsilí získat nové poznatky a uspět tak ve své profesi. Účastní se většinou těch specializovaných seminářů v agendách, ve kterých působí. Domnívá se, že je nepatřičné u soudců a státních zástupců zjišťovat míru nabytých znalostí ihned po semináři. Posluchači jsou podle něho velmi nároční a jejich hodnocení, zejména lektorů, je nekompromisní.

JUDr. R. Fiala má za to, že daleko více a důsledněji se dá hodnotit kvalita seminářů v rámci celkového hodnocení. Atraktivnost seminářů spočívá zejména v lektorském obsazení. To je jedno ze základních koncových kritérií pro orientaci Justiční akademie. Vzhledem ke své pracovní vytíženosti se soudci a státní zástupci účastní zejména takových školení a lektorů, kteří jsou pro ně přínosem. Hodnotit vzdělávání je proto možné podle obsazenosti semináře, hodnocení lektorů a dalších výstupů z evaluačních listů. To vše probíhá již v současnosti.

JUDr. F. Ištváněk se ztotožnil s názorem JUDr. J. Bureše a doplnil, že požadavek na testování znalostí by mohl mnohé frekventanty demotivovat. V závěru by účastníci vzdělávání předčasně odcházeli nebo by se raději ke vzdělávání, z obavy o ověřování znalostí, nepřihlašovali.

V této souvislosti ředitel Justiční akademie sdělil, že se během prázdninových měsíců plánuje úprava evaluačních (hodnotících) listů tak, aby dotazy cílily k co největší vypovídající schopnosti o daném semináři a o přednášejícím lektorovi. Doposud se vrací dotazníky cca ze 70%. Rada by podle ředitele měla obdržet výstupy z těchto dotazníků v uceleném souboru jednou za čtvrtletí či pololetí.

JUDr. M. Kasíková navrhla, zda by nebylo možné urychlit práci na novém evaluačním listu tak, aby jeho finální podoba byla známa ještě před zasedáním pracovních skupin k tvorbě vzdělávacího plánu na rok 2016. V dalším uvedla, že řada seminářů je diskusní povahy. Proto nelze jednoznačně formulovat testovací otázky, protože by se složitě určovalo kritérium. Vystává otázka, kdo by podmínky nastavoval, kdo by testy zpracovával a kdo je vyhodnocoval. Je riziko, že tímto způsobem by mohlo dojít k demotivování i samotných přednášejících.

JUDr. R. Fiala se domnívá, že lze vytipovat určité okruhy seminářů, kde půjde určitá kontrola udělat. Avšak u seminářů, kde se např. diskutuje nad problematickými částmi nového občanského zákoníku lze těžko přezkoumávat, co si z nich frekventanti osvojili. Navrhuje proto vytypovat okruhy, kde by testování bylo možné provádět.

Předseda Rady i ředitel Justiční akademie upozornili na to, že předložený materiál již takovou variantu obsahuje. Záleží na typech seminářů a cílových skupinách, které se jich účastní. V některých oblastech (např. pro soudní tajemníky, VSÚ a administrativu soudů), by testování znalostí uvítali i samotní lektoři (týká se to především vnitřního kancelářského řádu). Lektoři se setkávají s tím, že někteří účastníci se školí v dané problematice opakovaně.

Testování účastníků seminářů podle Mgr. P. Pukovce má smysl zejména jako informace pro lektora, zda přednáší srozumitelně, jestli pojal obsah a formu vzdělávání správně anebo zda musí ve své výuce něco změnit.

JUDr. R. Fiala připomenul, že je velmi úzce provázáno nastavení vzdělávacích akcí se vztahem k účastníkům vzdělávání. Účastníci vzdělávání si v diskusi sami, jako profesní skupina, zhodnotí, zda vybraná přednáška byla obsahem i osobou lektora přínosná či nikoliv. To je často rozhodující, zda se zúčastní příště. Není tedy potřeba frekventanty zkoušet.

Ředitel Justiční akademie vnesl v diskusi dotaz na Mgr. P. Pukovce ohledně novely zákona o státním zastupitelství, ve které se mluví o hodnocení státních zástupců a zda se na něm bude podílet Justiční akademie.

V odpovědi Mgr. Pukovec sdělil, že se nejedná o nějaké znalostní hodnocení, ale že v rámci činnosti státního zastupitelství hodnocení státních zástupců jak pozitivně, tak negativně ve vztahu k jejich pracovní činnosti.

JUDr. L. Kaniová není zastáncem jakéhokoliv přezkušování soudců a státních zástupců, ale ani asistentů a VSÚ, neboť hrozí ztráta motivace.

JUDr. M. Kasíková poukázala na předložený materiál ředitele Justiční akademie, ve kterém je uvedeno devět cílových skupin s odkazem na možnost jejich testování a považuje ho za dostatečný.

JUDr. R. Fiala navrhuje tento materiál dále dopracovat, aby byl blíže specifikován okruh osob, u kterých se má provádět hodnocení v kontextu s typem akcí a jejich specifickými problémy. Dále doporučuje vytypovat vzdělávací akce, u kterých by bylo možné provádět hodnocení, které by bylo anonymní a bylo by součástí hodnocení vzdělávací akce.

Doc. JUDr. Bc. T. Gřivna, Ph.D. doporučuje prioritní předložení nového hodnotícího formuláře, ve kterém by se některým dotazem motivoval účastník semináře tak, aby vyjádřil, jakou zásadní myšlenku si ze semináře odnesl. Navrhuje proto, aby spolu s dopracovaným materiálem byl ředitelem Justiční akademie napříště předložen návrh hodnotícího listu, který by vykazoval potřebné znaky k hodnocení frekventantů.

Ředitel k tomuto dodal, že v současné době je formulář koncipován tak, aby byly k dispozici nejen informace k organizaci semináře, ale zejména k tématice, hodnocení lektorů a také slovní komentáře. Byla zvažována i možnost podmínit účast na vzdělávací akci vyplněním dotazníku. Tuto možnost a relevanci ověřoval i v rámci diskuse na zahraničním semináři justičních akademií. Z diskuse však vyplynulo, že dotazník by se stal formalitou a motivace by se vytratila.

JUDr. R. Fiala doplnil, že nepovažuje za účelné podmínit účast na dalším semináři vyplněním dotazníku. Jsou semináře, které po vypsání Justiční akademií, jsou okamžitě obsazeny a s velkým převisem náhradníků. To je již samo o sobě vypovídající.

70 % návratnost hodnotících listů, jak informoval ředitel Justiční akademie, je podle členů Rady dostatečná.

Usneseno:

Rada ukládá řediteli Justiční akademie, aby z hlediska připomínek vznesených v diskusi, dopracoval pro příští zasedání Rady materiál k testování cílových skupin s konkrétními typy vzdělávacích akcí a nový evaluační list podle připomínek, které zazněly v diskusi.

V. Spolupráce Justiční akademie s jinými profesními sdruženími – partnerské smlouvy

Na základě usnesení z minulého zasedání Rady, byl ředitelem Justiční akademie předložen materiál „Přehled smluv s partnerskými tuzemskými i zahraničními organizacemi“, ve kterém je uvedena forma smlouvy, doba její platnosti a kým byla uzavřena. Ve většině případů se jedná o rámcové smlouvy na vzdělávací akce konané ve spolupráci s Justiční akademií. Pokud některé z těchto akcí obsahují specifické podmínky, je managementem Justiční akademie a partnerem uzavírána „Dílčí partnerská smlouva“ na konkrétní vzdělávací akci. Jedná se maximálně o několik desítek akcí ročně. Většina rámcových smluv byla uzavřena v roce 2008, kdy byla tendence justiční vzdělávání více otevřít dalším institucím v rámci justice.

Na základě iniciativy Nejvyššího státního zastupitelství předložil ředitel Justiční akademie Radě návrh dohody – memoranda o spolupráci s Policejním prezidiem ČR. Dlouhodobá spolupráce s touto institucí v oblasti trestního soudnictví probíhala pod patronací Nejvyššího státního zastupitelství již v minulosti. Lektory vzdělávacích akcí jsou zpravidla i členové Poli-

cie ČR a jejich dalších institucí (např. ÚOOZ). Problém je v tom, že účastníci těchto seminářů nemohou bezúplatně čerpat stravování a ubytování v Justiční akademii.

Mgr. P. Pukovec doplnil informaci o to, že v rámci vzdělávání v trestním soudnictví se seje, vzhledem k různým formám kriminality, několik profesních skupin odlišných činností (např. Vězeňské služby, Policie ČR a dalších institucí). Proto je nutné pořádat pracovní setkání - semináře, na kterých dochází k výměně zkušeností, názorů a pohledů na řešení konkrétních situací. I to lze považovat za určitou, i když specifickou, formu vzdělávání. Z tohoto důvodu NSZ iniciovalo návrh „Dohody o spolupráci s Policejním prezidiem“, aby Justiční akademie mohla těmto dalším subjektům poskytnout bezplatné ubytování a stravování. Je jen otázkou, zda zákon č. 6/2002 Sb. tento postup umožňuje.

Ze „Statutu“ není zřejmé, zda Justiční akademie může bezúplatně stravování a ubytování těmto subjektům poskytnout. Proto Mgr. P. Pukovec navrhuje zvážit změnu Statutu v Čl. 3 odst. 1, který uvádí:

- (1) Justiční akademie zejména připravuje a po organizační a odborné stránce zabezpečuje výchovně vzdělávací akce v rámci přípravy justičních a právních čekatelů a soustavné vzdělávání soudců, státních zástupců a dalších osob, působících v justici. Tuto činnost vykonává Justiční akademie v úzké součinnosti se soudy a státními zastupitelstvími tak, aby co nejlépe odpovídala jejich potřebám. Za tímto účelem analyzuje a zkoumá potřeby a požadavky soudců, státních zástupců a dalších profesních skupin, informuje o veškerých chystaných vzdělávacích akcích a zveřejňuje výsledky hodnocení uskutečněných vzdělávacích akcí.

Zároveň se vychází z § 129 odst. 6 zákona č. 6/2002 Sb.

- (6) Justiční akademie pořádá a organizuje konference, semináře, školení a další vzdělávací akce sama nebo v partnerství s jinými institucemi.

a § 132 písm.b) zákona č. 6/2002 Sb.

Justiční akademie v rámci své výchovné a vzdělávací činnosti zejména

a) organizuje a provádí adaptační kurzy, semináře a přednášky pro justiční a právní čekatele a podílí se na výběru osob, které se ucházejí o přijetí do pracovního poměru justičního nebo právního čekatele.

b) připravuje a provádí vzdělávací akce zaměřené na zvyšování odborné úrovně soudců a státních zástupců.

c) zajišťuje odborné vzdělávání dalších osob a plní další úkoly, stanoví-li tak zvláštní právní předpis nebo ministerstvo.

Čl. 4. odst. 7, Statutu Justiční akademie uvádí

Justiční akademie v rámci výchovně vzdělávacích akcí a konferencí poskytuje justičním a právním čekatelům, soudcům a státním zástupcům a dalším osobám působícím v resortu justice bezplatné stravování a ubytování v objektech Justiční akademie.

Návrh na změnu Čl. 3 odst. 1 Statutu Justiční akademie, konkrétně:

Osobám působícím mimo resort justice poskytuje Justiční akademie bezplatné stravování a ubytování v objektech Justiční akademie, pokud to vyžaduje vzdělávání soudců, státních zástupců a dalších osob působících v justici, a to po předchozím souhlasu Rady Justiční akademie.

Úloha Rady by v tomto případě spočívala pouze v posouzení odborné stránky vzdělávací akce s následnou akceptací.

Z vyjádření ředitele Justiční akademie k návrhu Mgr. P. Pukovce vyplynulo, že s největší pravděpodobností by navrhovaná změna Statutu jako podkladu pro čerpání finančních prostředků ze státního rozpočtu, neobstála. Domnívá se, že by bylo nutné změnu prosadit do zákona. V jiných partnerských smlouvách se o poskytování stravování a ubytování nehovoří. Partneři – profesní komory si tyto náklady hradí samy.

V diskusi převážilo, že navrhovaná změna Statutu je pro tyto účely, nedostatečná. Není možné se odchýlit od personálního vymezení, na které je striktně navázáno čerpání rozpočtové kapitoly Ministerstva spravedlnosti a organizační složky státu jako účetní jednotky. Jistá možnost se naskýtá v dohodě mezi správci rozpočtových kapitol (dohoda mezi ministrem spravedlnosti a ministrem vnitra), o tom, že takováto forma čerpání rozpočtových prostředků je možná a oprávněná.

Někteří členové Rady upozornili na fakt, že formulace Statutu „osoby působící v justici“ je sice široký pojem, ale policisty do této skupiny nelze zahrnout.

Doc. JUDr. A. Macková, Ph.D. doporučila zjistit, jak tyto situace řeší obdobné instituce v rámci justice (např. Akademie Vězeňské služby ČR).

Usneseno:

Rada doporučuje managementu Justiční akademie konzultovat možnosti financování takovýchto specifických vzdělávacích akcí jak u ekonomického náměstka Ministerstva spravedlnosti ČR, tak i u Akademie Vězeňské služby ČR případně u dalších zainteresovaných institucí. Výsledky jednání budou předloženy ředitelem Justiční akademie na příštím zasedání Rady.

VI. Různé

- 1) Ředitel Justiční akademie informoval Radu o výsledku výběrového řízení na stravovací zařízení v Kroměříži, ve kterém zvítězila Tauferova střední odborná škola veterinární, původně „Domov mládeže“ ve Štěchovicích, tedy stejné stravovací zařízení, které poskytovalo stravování účastníkům seminářů i v minulosti.
- 2) V souvislosti se stravováním se ředitel Justiční akademie zmínil i o jednání, která probíhala s Investičním odborem Ministerstva spravedlnosti ČR, o novém investičním záměru na novou výdejnu stravy v objektu Justiční akademie v Kroměříži. Jednání jsou nyní pozastavena z důvodu neschválení celkového investičního záměru MSp ČR Ministerstvem financí.
- 3) Ředitel informoval Radu o tom, že se znovu otevřela možnost přesídlení stálého regionálního pracoviště v Praze Hyberská pro potřeby Obvodního soudu pro Prahu 5. Na základě telefonického prověření této informace jak u ekonomického náměstka Ministerstva spravedlnosti ČR, tak i u předsedy Městského soudu v Praze, byl ujištěn, že dislokace tomuto pracovišti nehrozí a pokud ano, tak ve vzdálené budoucnosti. Oficiální cestou však ředitel nebyl s takovýmito informacemi seznámen, nebyl přizván ani k žádným oficiálním jednáním o této otázce.

Ředitel Justiční akademie doplnil tuto informaci ještě o další skutečnosti:

- a) Stálé pracoviště Justiční akademie v Hyberské je do konce roku plně vytíženo ve všech třech svých učebnách.

- b) V současné době pokračují na tomto pracovišti instalační práce audiovizuální techniky, počítačů a dalšího z prostředků „Švýcarských fondů“.
- c) Objekt je v určitém režimu chráněnou památkou, takže je složité stávající prostory stavebně upravovat.
- d) V nejbližším době bude provedeno posílení klimatizace na jedné z učeben, o které je již několik let žádáno.

Pokud by v budoucnu došlo ke zvažované dislokaci stálého pracoviště Justiční akademie Na Míčánky, hrozí riziko snížení účasti frekventantů vzdělávání v Praze. Tyto poznatky vyplývají již nyní z výstupů z evaluačních listů. Stížnosti jsou především na dostupnost areálu, malou četnost spojení městské hromadné dopravy, na nekvalitní stravování, nevhodně upravené a nevybavené vzdělávací prostory, včetně chybějící počítačové sítě wifi.

Předseda Rady k této informaci doplnil, že v nedávné době bylo bývalé ministryni spravedlnosti prof. JUDr. H. Válkové, CSc. poskytnuto písemné stanovisko Rady s důvody, proč toto pracoviště nedislokovat. Bývalá ministryně spravedlnosti se za přítomnosti členů Rady osobně seznámila s výukovými prostorami a se zázemím (tři kanceláře). Svě původní stanovisko k dislokaci pracoviště Justiční akademie Na Míčánky přehodnotila.

Termín konání příštího zasedání Rady Justiční akademie byl stanoven na 2. října 2015 (pátek) od 10,00 hod. na pracovišti Justiční akademie v Praze.

Předložené materiály:

- Návrh pracovních komisí Rady ke vzdělávacímu plánu na rok 2016
- Informace o nových vzdělávacích akcích dosud neprojednaných Radou
- Informace o nových lektorech pro vzdělávací akce Justiční akademie
- Hodnocení znalostí získaných účastníky seminářů pořádaných Justiční akademií
- Návrh „Dohody o spolupráci s Policejním prezidiem ČR“
- Přehled partnerských smluv Justiční akademie s profesními vzdělávacími justičními institucemi
- Projektové záměry Justiční akademie v Operačním programu Zaměstnanost 2014 - 2020

Zápis zpracovala: Renata Korábová

Schválil: prof. JUDr. J. Švestka, DrSc.